

וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף וְגו' (דברים ד)
 אָמַר רַבִּי חֲזִי, אָמַר רַבִּי חֲזִי, אָמַר לֹו
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ- הוּא לְמֹשֶׁה,
 מֹשֶׁה, רַב לָךְ שְׁהַזְדוּגַת בְּשִׁכְנֵיהָ,
 מִכַּאֲן וַאִילָף אֵל תּוֹסֵף. רַבִּי
 יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ
 שְׁהִיָּה לָךְ, אֵל תּוֹסֵף, שְׁהִיָּה זְמַן
 הַלְבָנָה הַגֵּיעַ, וּלְבָנָה לֹא יִכּוּלָה
 לְהֵאִיר עַד שִׁיתְכַּנֵּס הַשֶּׁמֶשׁ.
 אָבֵל, וְצוֹ אֵת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִיהוּ
 וְאַמְצָהוּ. אֵתָהּ, שְׁהוּא הַשֶּׁמֶשׁ,
 צָרִיף לְהֵאִיר לְלַבְנָה, וְהִרִי
 נִתְבָּאָר.

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם
 וְגו' רַבִּי יוֹסִי אָמַר, (תהלים קמד)
 אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁכְכָה לֹו וְגו'. אֲשֶׁרִי
 הָעַם שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחַר
 בָּהֶם מִכָּל עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמִזְלוֹת, וְהַעֲלָה אוֹתָם לְגוּרְלוֹ
 וּבְרַכָּם בְּבְרַכְתּוֹ, בְּבְרַכַת שְׁמוֹ,
 זֶהוּ שִׁכְתוּב (ישעיה סא) כִּי הֵם זָרַע
 בְּרַךְ ה', בְּרַךְ ה' מִמֶּשׁ.

בֹּא וּרְאֵה, אֵת כָּל שְׂאֵר עַמֵּי
 הָעוֹלָם נִתְּן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 לְמַמְנִים גְּדוֹלִים שְׁשׁוֹלְטִים
 עֲלֵיהֶם, וְאֵת יִשְׂרָאֵל אֲחִזּוּ
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְגוּרְלוֹ
 וּלְחַלְקוֹ, לְהַאֲחִזּוּ בּוֹ מִמֶּשׁ. וְנִתְּן
 לָהֶם תּוֹרָה קְדוּשָׁה כְּדִי לְהַאֲחִזּוּ
 בְּשִׁמּוֹ, וְעַל זֶה וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בַּה', וְלֹא בְּמַמְנָה אַחַר כִּשְׂאֵר
 הָעַמִּים, וְהִרִי פְּרֻשׁוֹהָ בְּכַמָּה
 מְקוֹמוֹת.

וַיְדַבֵּר ה' אֵלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ
 קוֹל דְּבָרִים אֲתֶם שֹׁמְעִים וְגו' (דברים ד)
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 בְּפִסּוּק זֶה יֵשׁ לְהַסְתַּפֵּל. קוֹל
 דְּבָרִים, מַה זֶה קוֹל דְּבָרִים?
 אֶלָּא קוֹל שְׁנִקְרָא דְבוּר, שֶׁכָּל
 דְבוּר תְּלוּי בּוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב
 וַיְדַבֵּר ה' אֵלֵיכֶם, שְׁהִרִי דְבוּר
 בְּמִקּוֹם זֶה תְּלוּי, לְזֶה נִקְרָא קוֹל
 דְּבָרִים.

אֲתֶם שֹׁמְעִים, שְׁשִׁמְיעָה לֹא

וַיֹּאמֶר יי' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף וְגו' (דברים ד)
 אָמַר רַבִּי חֲזִי, אָמַר לִיָּה קְדָשָׁא בְּרִיף
 הוּא לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה, רַב לָךְ דְּאִזְדוּוּגַת
 בְּשִׁכְנֵתָא, מִכַּאֲן וּלְהִלָּאָה אֵל תּוֹסֵף, רַבִּי
 יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּנִהִירוֹ דְּשִׁמְשָׁא דְהָוָה
 גְּבַף, אֵל תּוֹסֵף, דְּהָא זְמַנָּא דְּסִיְהָרָא מְטָא,
 וְסִיְהָרָא לֹא יְכִיל לְאַנְהָרָא, עַד דִּיתְכַּנֵּישׁ
 שְׁמֵשָׁא. אָבֵל וְצוֹ אֵת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִיהוּ
 וְאַמְצָהוּ. אֲנָתָּה דְּהוּא שְׁמֵשָׁא, בְּעֵי לְאַנְהָרָא
 לְסִיְהָרָא, וְהָא אֲתָמַר.

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּיי' אֱלֹהֵיכֶם וְגו' (דברים ד)
 יוֹסִי אָמַר (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁכְכָה
 לֹו וְגו'. זְכָאָה עֲמָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּחַר
 בְּהוּ מִכָּל עַמִּין עֲבוּדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת,
 וְסִלִּיק לֹוֹן לְעַדְבֵיָהּ, וּבְרִיף לֹוֹן בְּבְרַכְתָּא
 דִּילִיָּה בְּבְרַכְתָּא דְּשְׁמִיָּה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (ישעיה סא) כִּי הֵם זָרַע בְּרַךְ יי', בְּרַךְ יי' מִמֶּשׁ.

תָּא חֲזִי, כָּל שְׂאֵר עַמִּין דְּעֲלָמָא, יְהִב לֹוֹן
 קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְרַבְרַבֵּי מְמַנָּן, דְּשִׁלְטִין
 עֲלֵיָּהוּ. וַיִּשְׂרָאֵל אֲחִיד לֹוֹן קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא
 לְעַדְבֵיָּהּ, לְחַוְלָקִיָּהּ, לְאַתְאַחְדָּא בֵּיהּ מִמֶּשׁ.
 וַיְהִיב לֹוֹן אוּרִיָּיתָא קְדִישָׁא, בְּגִין לְאַתְאַחְדָּא
 בְּשְׁמִיָּה, (דף רס"א ע"א) וְעַל דָּא וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בַּיי', וְלֹא בְּמַמְנָא אַחְרָא כְּשְׂאֵר עַמִּין, וְהָא
 אוּקְמוּהָ בְּכַמָּה אֲתָר.

וַיְדַבֵּר יי' אֵלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אֲתֶם
 שֹׁמְעִים וְגו' (דברים ד) אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 הָאֵי קָרָא אֵית לְאַסְתַּפְּלָא בֵּיהּ, קוֹל דְּבָרִים,
 מָאֵי קוֹל דְּבָרִים. אֶלָּא קוֹל דְּאִקְרִי דְבוּר, דְּכָל
 דְבוּרָא בֵּיהּ תְּלִיא. וְעַל דָּא כְּתִיב, וַיְדַבֵּר ה'
 אֵלֵיכֶם, דְּהָא דְבוּר בְּאֲתָר דָּא תְּלִיא, לְהָאֵי
 אִקְרִי קוֹל דְּבָרִים.

אֲתֶם שֹׁמְעִים, דְּשִׁמְיעָה לֹא תְלִיא אֶלָּא

בְּהָאֵי. בְּגִין דְּשְׁמִיעָה בְּדְבוּר תְּלִיא. וּבְגִין כֶּף
 אַתֶּם שׁוֹמְעִים. (כ"א אַתֶּם שׁוֹמְעִים, דְּשְׁמִיעָה בְּדְבוּר תְּלִיא)
 וְהָא אֻקְמוּהָ, (שמות כא) וְרָצַע אֲדָנְיוּ אֶת אֲזָנוֹ
 בַּמְרָצַע, בְּגִין דְּפָגִים אַתְרָא דְּאֶקְרִי שְׁמִיעָה,
 וְהוּא דְּבוּר וְהוּא שְׁמִיעָה.

קוּל דְּבָרִים אַתֶּם שׁוֹמְעִים וְתַמוּנָה אֵינְכֶם
 רוֹאִים. מָאֵי וְתַמוּנָה. כְּמָה דְּאֶת אָמְר
 (במדבר יב) וְתַמוּנַת יְיָ יִבִּיט. דְּבָר אַחַר וְתַמוּנָה,
 דָּא קוּל פְּנִימָאָה, דְּלֵא הָוָה מִתְחַזִּי כְּלָל.
 זוּלְתֵי קוּל, דָּא קוּל אַחְרָא דְּקֶאֱמָרְן. וְתַמוּנָה,
 אָמְאֵי אֶקְרִי הָכִי. בְּגִין דְּכָל תְּקוּנָא דְּגוּפָא
 מִינֵיהּ נִפְקָא.

וְאִי תִימָא אַחְרָא אֶקְרִי הָכִי נְמִי. אֵין. דְּהָאֵי
 אַחְרָא תְּקוּנָא דְּלְתַתָּא מִינֵיהּ נִפְקָא,
 וּבְגִין כֶּף, ה' עֲלָאָה ה' תַּתָּאָה, ה' עֲלָאָה,
 קוּל גְּדוּל וְלֵא יִסָּף, דְּלֵא פְּסָקִי מִבּוּעֵי
 לְעֲלָמִין, וְכָל אֵינוֹן קוּלוֹת תַּמָּן אֲשַׁתְּכַחוּ כַּד
 אַתִּייהִיבַת אוּרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל. וְכֹלָא נִפְקָא
 מִהֵהוּא קוּל פְּנִימָאָה דְּכֹלָא, בְּגִין דְּבִיָּה תְּלִיא
 מְלַתָּא.

הָאֵי דְּאֶקְרִי מְשֻׁנָּה תוֹרָה, מְשֻׁנָּה מִפִּי עֲצָמו
 אֲמָרְן. וְהָא אוּקִימָנָא מְלָה. אָמְאֵי הָכִי.
 אֲלֵא חֲכָמָה עֲלָאָה, כְּלָלָא דְּאוּרִייתָא אַתְקִרִי,
 וּמְנָה נִפְקָא כְּלָא, בְּהֵהוּא קוּל פְּנִימָאָה.
 לְבַתָּר מְתִישְׁבָא כְּלָא וְאַתְאַחַד, בְּאַתָּר דְּאֶקְרִי
 עֵץ הַחַיִּים, וּבִיָּה תְּלִיא כְּלָל וּפְרִט, תוֹרָה
 שְׁבַכְתָּב וְשְׁבַעֲל פָּה, וְהוּא אֶקְרִי תוֹרָה
 וּמְשֻׁנָּה תוֹרָה. בְּקֶדְמִיתָא גְבוּרָה דְּלֵא פְּסִיק,
 וְהַשְׁתָּא כְּלָא כְּחֶדָא. בְּגִין כֶּף הֵכָא בְּאֵלִין
 עֲשֻׁרַת הַדְּבָרוֹת, כְּלָא רְשִׁים בְּוֹא"ו, וְלֵא
 תְּנַאָף, וְלֵא תְּגָנוּב, וְלֵא תְּעַנָּה, וְלֵא תְּחַמּוּד,
 וְלֵא תְּתַאֲוָה, וְהָא אוּקְמוּהָ.

אָמְר רַבִּי יוֹסִי, מָאֵי וְלֵא תְּתַאֲוָה, כִּינּוֹן דְּכַתְּבִיב

תְּלוּיָה אֲלֵא כְּזָה, מְשׁוּם
 שְׁשִׁמְיעָה תְּלוּיָה בְּדְבוּר, וּמְשׁוּם
 כֶּף אַתֶּם שְׁמִיעִים. (אתם שמעים,
 שהשמיעה תלויה בדבור) וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ,
 (שמות כא) וְרָצַע אֲדָנְיוּ אֶת אֲזָנוֹ
 בַּמְרָצַע, מְשׁוּם שְׁפָגִם מְקוּם
 שְׁנִקְרָא שְׁמִיעָה, וְהוּא דְּבוּר וְהוּא
 שְׁמִיעָה.

קוּל דְּבָרִים אַתֶּם שְׁמִיעִים וְתַמוּנָה
 אֵינְכֶם רֹאִים. מָה זֶה וְתַמוּנָה?
 כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (במדבר יב) וְתַמוּנַת ה'
 יִבִּיט. דְּבָר אַחַר וְתַמוּנָה - זֶה קוּל
 פְּנִימִי שְׁלֵא הִיָּה נְרָאָה כְּלָל.
 זוּלְתֵי קוּל, זֶה קוּל אַחַר שְׁאֲמָרְנוּ.
 וְתַמוּנָה, לְמָה נִקְרָא כֶּף? מְשׁוּם
 שְׁכָל תְּקוּן הַגּוּף יוֹצֵא מִמֶּנָּה.

וְאִם תֵּאמְרוּ, אַחַר נִקְרָא גַם כֶּף -
 כֵּן. שְׁזֵה הָאֲחַר הַתְּקוּן שְׁלִמְטָה
 מִמֶּנּוּ יוֹצֵא. וּמְשׁוּם זֶה ה' עֲלִיוּנָה
 ה' תַּחְתּוֹנָה. ה' עֲלִיוּנָה - קוּל
 גְּדוּל וְלֵא יִסָּף (דברים ה), שְׁלֵא
 פּוֹסְקִים הַמְּבּוּעִים לְעוֹלָמִים, וְכָל
 אוֹתָם קוּלוֹת נִמְצָאִים שִׁם
 כְּשֶׁנִּתְּנָה תוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, וְהַכֵּל
 יוֹצֵא מֵאוֹתוֹ קוּל פְּנִימִי שֶׁל הַכֵּל,
 מְשׁוּם שְׁבוּ תְּלוּי הַדְּבָר.

זֶה שְׁנִקְרָא מְשֻׁנָּה תוֹרָה, מְשֻׁנָּה
 מִפִּי עֲצָמוֹ אָמְרוּ אוֹתָם, וְהָרִי
 בְּאֲרָנוּ אֶת הַדְּבָר. לְמָה כֶּף? אֲלֵא
 חֲכָמָה עֲלִיוּנָה, כְּלָל הַתּוֹרָה
 נִקְרָאת, וּמִמֶּנָּה הַכֵּל יוֹצֵא בְּאוֹתוֹ
 קוּל פְּנִימִי. אַחַר כֶּף הַכֵּל מְתִישְׁב
 וּמִתְאַחַד בְּמְקוּם שְׁנִקְרָא עֵץ
 הַחַיִּים, וּבוֹ תְּלוּי כְּלָל וּפְרִט,
 תוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעֲל פָּה,
 וְהוּא נִקְרָא תוֹרָה וּמְשֻׁנָּה תוֹרָה.
 בְּהַתְּחֵלָּה גְבוּרָה שְׁלֵא פּוֹסְקַת,
 וְעַכְשָׁו הַכֵּל כְּאַחַד. מְשׁוּם כֶּף
 כָּאֵן בְּאוֹתָם עֲשֻׁרַת הַדְּבָרוֹת, הַכֵּל
 רְשׁוּם בְּוֹא"ו, וְלֵא תְּאָנָף, וְלֵא
 תְּגָנוּב, וְלֵא תְּעַנָּה, וְלֵא תְּחַמּוּד,
 וְלֵא תְּתַאֲוָה, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

אָמְר רַבִּי יוֹסִי, מָה זֶה וְלֵא
 תְּתַאֲוָה, כִּינּוֹן שְׁכַתּוּב וְלֵא תְּחַמּוּד,